

Ministeriet for kulturelle anliggenders vejledning af 28. febr. 1983.

Audhumla 2-3/82: "En lang og usikker vej til lokalradio og TV" af Ole Prehn og Lars Qvortrup (s. 13-15).

Dansk Video Tidsskrift nr. 3/4-1980 og 5/6-1980.

Levende Billeder årg. 1979-83.

Fyens Stiftstidene: 17/1, 20/1, 22/1, 26/1, 27/1, 30/1, 24/4, 1/5, 17/6, 6/7, 7/9, 9/9, 27/9, 28/9, 2/10, 3/10, og 21/10, alle datoer 1983.

Fyns Amts Avis d. 18/12-1982.

Samarbejdsaf tale, mellem OK og forsøgsgrupperne i Odense.

De odenseanske forsøgsgruppers ansøgninger til Kulturministeriet.

Referat fra OK's byrådsmøde d. 15/6-1983.

Jesper Elm Larsen, cand.mag. i dansk og filmvidenskab.

Torben Hansen, cand.mag. i filosofi og filmvidenskab.

TV-SYD - ERFARINGER FRA ET ÅR MED REGIONAL-TV

Af Carsten Hansen

Debatten om TV-Syd og regional-tv dukker med jævnlige mellemrum op i dagspressen, men i modsætning til andre dele af Danmarks Radios fjernsynsudsendelser er der her tale om et fænomen, der kun kan ses af en del af landets befolkning.

TV-Syd er Danmarks Radios forsøg med regional-tv i Syd- og Sønderjylland, dvs. et område, der strækker sig fra den dansk-tyske grænse til en linie nord for Varde-Vejle. Det er den del af Jylland, der dækkes af Rangstrupsenderen.

I dette område, der dækker over 40 kommuner og det meste af tre amter, bor der ca. 625.000 mennesker. De har siden oktober 1983 haft mulighed for at se en time regionalt tv om ugen. I maj og juni måned 1984, indtil forsøget holdt sommerferielukket, blev der endda sendt to gange om ugen.

Det lyder nok beskedent i nogle øren, men TV-Syd er også et beskedent anlagt forsøg. I det forløbne år har 11 faste medarbejdere (2 ledere, 4 programfolk, 4 teknikere og 1 sekretær) udgjort TV-Syd's stab. De har til huse i Haderslev i en bygning, der tidligere har rummet en skole. Det samlede forsøgsbudget er på 18 mio. kr. i 1983-priser.

Da medarbejderne mødtes første gang da forsøget officielt startede den 1. august 1983 mødte borgmesteren op med et glas solæg og programlederen erklærede, at det skulle være en tradition, at stormøder på TV-Syd bliver indledt med en sang.

Alt var dog ikke lutter smil denne dag. Støvet i gangene vidnede om, at håndværkerne endnu ikke havde afleveret de istandsatte lokaler. Og det støvede resten af måneden. Den 22. oktober var man dog så vidt, at hele landet kunne præsenteres for et næsten tre timers langt program. Dagen efter startede den regelmæssige udsendelsesvirksomhed med søndagsmagasinet "Rundt om Rangstrup - Billeder fra Syd- og Sønderjylland", sendt i tidsrummet fra kl. 13-14.

Dette umage sendetidspunkt var resultatet af ét af de mange sværdslag, der blev

udkæmpet i Radiorådet inden regional-tv-forsøget så dagens lys. Det endte med, at forsøget blev realiseret, men dermed var stridens tid ikke endt. For TV-Syd er på trods af sin lidenhed et argument i den stadige debat om udenlandsk tv fra nabolandene og fra satellitterne, om tv-2 og hele spørgsmålet om decentraliseringen af Danmarks Radio. Derfor er TV-Syd ønsket af nogle, tolereret af andre og bekæmpet af nogle tredje.

I artiklen skildres forhistorien bag oprettelsen af TV-Syd, således som den fremgår af de officielle kilder. Endvidere redegøres der for resultater af den igangværende følgeforskning i regional-tv-forsøget.

Som led i forsøget gennemfører jeg forskellige undersøgelser over TV-Syd's programproduktion og redaktionelle proces, udsendelsesvirksomhed og modtagelse blandt seerne. Disse undersøgelser skal føre frem til en samlet evaluering af forsøget, når det afsluttes i sommeren 1985.

I denne artikel vil jeg beskrive udsendelsesvirksomheden i det første forsøgsår, og skildre resultaterne af undersøgelser over befolkningens forventninger til og modtagelse af TV-Syd.

TV-Syd's forhistorie

Ved behandlingen af Handlingsplan I, for 1983 på Radiorådsmødet den 30. marts 1982 traf et flertal en principbeslutning om at igangsætte et forsøg med regional-tv i 1983. Beslutningen havde følgende ordlyd:

"Der etableres et forsøg med regional-TV. Radiorådet forelægges forslag om den organisatoriske og geografiske placering, programpolitiske målsætning, sendehyppigheden og økonomien inden for en ramme på højst 10 mill. kr. Forsøget finder sted for at skabe bedre baggrund for en eventuel senere beslutning om en ekstra, delvis regionaliseret TV-kanal."

Principbeslutningen overlod til driftsledelsen at fremlægge forslag om forsøgets:

- a. programpolitiske målsætning

- b. geografiske placering
- c. sendehyppighed
- d. økonomi
- e. organisation.

Driftsledelsen nedsatte en arbejdsgruppe, der bestod af 3 repræsentanter for provinsafdelingen og 3 repræsentanter for provinsteknisk afdeling. Arbejdsgruppens forarbejde dannede efter behandling i tv-ledelsen grundlag for driftsledelsens indstilling til Radiorådet. Driftsledelsens indstilling vedrørende forsøg med regional-TV (dateret 29. sept. 1982) havde flg. forslag til uddybning af Radiorådets beslutning:

ad a. Programmæssig målsætning.

Det præciseredes, at regional-TV skulle være et supplement til landsprogrammet, og at det skulle målrettes mod en region. Det skulle tilrettelægges, produceres og udsendes regionalt. Endvidere blev der fastlagt en bredt formuleret opgavedefinition: "regional-tv har til opgave så alsidigt som muligt at afspejle livet i regionen ved at beskæftige sig med det enkelte menneske og med det sociale, kulturelle og politiske liv".

En række betragtninger arbejdsgruppen havde gjort sig om nyheds- og billeddækningen i regional-tv blev refereret i indstillingen, men kom ikke til udtryk i driftsledelsens endelige forslag.

ad b. Den geografiske placering.

Driftsledelsen indstillede, at forsøget skulle placeres i Syd- og Sønderjylland, således at der skulle sendes over Rangstrupsenderen.

Som begrundelse for denne placering blev fremført bl.a. flg. argumenter:

1. Driftsledelsen ønskede forsøget lagt uden for København og Århus, fordi det så ville kunne afprøve produktionsformen på et mindre anlæg, og fordi det ville muliggøre en vurdering af forsøget som selvstændigt forsøg. Hvis regional-TV blev placeret i én af de nævnte byer, ville det næppe markere sig i forhold til de øvrige produktioner, der foretages dér.

2. Den syd- og sønderjyske befolkning forventedes at ville følge forsøget med særlig stor interesse. Det blev begrundet med, at befolkningen her indtager en særstilling i det danske samfund i kraft af "den stærke kulturpolitiske betydning og den tyske kulturpåvirkning". Der blev specielt peget på tysk TV's påvirkning. Yderligere fremdrog driftsledelsen den interesse, der var kommet til udtryk i Syd- og Sønderjylland for at huse forsøget, idet man havde modtaget henvendelser fra Amtsprogramrådet for Sønderjyllands Amt, Amtsprogramområdet for Ribe Amt samt Sønderjyllands Amtsråd. Til støtte for en placering af regional-TV-forsøget i Syd- og Sønderjylland fremførtes argumenter om kulturbrydninger i grænselandet og den kraftige påvirkning fra tysk TV. Endvidere fremhævedes det omfattende foreningsliv i Sønderjylland og den stærke offentlige debat, der kendetegner området.

ad c. Sendetidspunkt og -hyppighed samt programform.

Det indstilledes, at der årligt skulle sendes i 40 uger.

Driftsledelsen overvejede valget af sendetidspunkt og -hyppighed ud fra tre modelforslag:

1. En daglig nyhedsudsendelse af 10 minutters varighed ugens fem første dage fra kl. 19.10 - 19.20.
2. Et ugentligt magasinprogram, der skulle sendes hver lørdag kl. 13.00 - 14.00.
3. Et magasinprogram, der skulle være en mellemting mellem de to første modeller. Det skulle sendes mandag, onsdag og fredag, kl. 19.00 - 19.20.

Driftsledelsen foretrak en kombination af de tre modeller, idet det blev foreslået at man i det første halvår sendte et magasinprogram der skulle være aktualitetspræget. Men foreslog en sendetid på 30-45 minutter, og udsendelsen skulle placeres i weekenden. Derefter foreslog man at der senere kom to ugentlige nyhedsudsendelser af 20 minutters varighed til. De skulle placeres i tidsrummet 18.00 - 19.30 på tirsdage og torsdage.

ad d. Økonomi og bemanning.

Driftsledelsen præciserede i sin indstilling, at forsøgets varighed måtte være mindst to år, således at den afsatte budgetramme for 1983 i Handlingsplan I, på 10 mill. kr., skulle efterfølges af en beløbsramme på 8 mill. kr. for de efterfølgende år.

Driftsledelsen indstillede, at der i første omgang blev ansat en programleder og en teknisk leder, der skulle udrede medarbejderbehov, muligheder for eksterne produktionsaftaler, placering i regionen samt fremlægge en plan for de første to år.

I driftsledelsens forarbejde blev medarbejderbehovet opgjort til 25 personer.

ad e. Organisatorisk placering.

Driftsledelsen indstillede, at forsøget skulle placeres direkte under TV-programdirektøren og teknisk direktør. Forskellige modeller for placering i provinsafdelingen og provinsteknisk afdeling havde indgået i overvejelserne, men blev ladet ude af betragtning under hensyntagen til at sikre de kortest mulige kommandoveje.

Driftsledelsens indstilling blev behandlet i Radorådet den 2. november 1983. På dette møde blev TV-2 problematikken fremført, idet nogle medlemmer mente, at Danmarks Radio ville sætte sig på et TV-2 ved at sætte forsøget med regional-TV igang.

I Radorådets beslutning den 30. marts 1982 var der blevet lagt vægt på, at forsøget med regional-TV skulle ses i sammenhæng med etablering af en ny delvis regionaliseret TV-kanal. Denne TV-2 problematik blev ikke inddraget i driftsledelsens indstilling, tværtimod indstilledes det, at "regional-TV er et supplement til TV's landsprogram", og rådsformanden imødegik kritikken med en bemærkning om, at "dette her er - mildt sagt - ikke starten på et TV-2, men alene et spørgsmål om at få nogle erfaringer med at sende til et enkelt geografisk område".¹

Da ingen i rådet støttede formuleringen i 30. marts-beslutningen var der således konsensus om målsætningen.

Der var imidlertid adskillige ting, der under behandlingen var uenighed omkring.

Nogle fandt den programpolitiske målsætning for tynd og upræcis, andre mente at det var en rummelig og bred ramme, der ville give forsøget de optimale arbejdsbetingelser.

Udsendelsesstrukturen var der også uenighed om, idet nogle ønskede at regional-tv skulle have lov til at gå ind i den normale sendetid og derved skyde programmer fra landsprogrammet ud, mens andre ikke ønskede denne indirekte form for konkurrencesituation afprøvet.

Endelig var den økonomiske ramme og bemandingsspørgsmålet et omfattende stridspunkt, der delte rådet på tværs af traditionelle partiskel. Nogle var helt imod, at der skulle bruges penge på forsøget; man ville hellere spare et tilsvarende beløb på budgettet. Andre ville maksimalt anvende 10 mill. kr. på det samlede forsøg. Endelig, og det var forsøgets fortalere, var der en gruppe, der var villig til at afsætte det ønskede beløb.

Med hensyn til medarbejderstabens størrelse var der almindelig enighed om, at den skulle være så lille som muligt. Derimod var der stor uenighed om, hvorvidt chefen for provinsafdelingen i Århus skulle have regional-tv-forsøget som sit kompetenceområde, eller om det skulle henlægges direkte under tv-programdirektøren.

Rådsbehandlingen mandede ud i, at indstillingen blev sendt tilbage til forretningsudvalget til fortsat drøftelse.

Forretningsudvalgets flertal indstillede den 22. november 1983,

- at der straks skulle ansættes to ledere, der i løbet af 3 måneder skulle fremlægge et konkret forslag til rådet
- at det faste personale skulle holdes så lavt som muligt
- at der skulle etableres eksterne produktionsaftaler
- at det skulle tilstræbes at sendetiden blev lagt uden for den normale lands-TV-sendetid
- at placeringen skulle ske i Syd- og Sønderjylland
- at forsøget skulle betjene sig af let elektronisk udstyr og arbejde så mobilt som muligt
- at forsøgsrammen skulle være 10 mill. kr. i 1983 og 8 mill. kr. i 1984 med

mulighed for budgetoverførsel

at der skulle etableres en ekstern evaluering.

I konsekvens heraf blev der ansat en programleder og en teknisk leder. Ansættelsen skete fra den 1. marts 1983. Den 11. maj havde lederne færdiggjort deres rapport om sendetid, programpolitik, personalebehov, tekniske faciliteter, indhusning m.v.²

Programdirektøren og teknisk direktør indstillede samme dag, at forsøget blev placeret i Haderslev og benævnt "TV-SYD". Medarbejderstaben skulle være 11 personer. Der skulle indkøbes udstyr i en reportagevogn med to kameraer og ENG-optageudstyr, et simpelt afviklingsstudie, et kontrolrum og en redigeringsenhed. Udstyret skulle kunne udnyttes mobilt. Endvidere skulle der etableres 3 stk. forredigeringsudstyr af VHS-systemet, en optage- og kopieringscentral med 7 båndmaskiner samt overspilningsanlæg for alle båndtyper. Endelig skulle der etableres transmissionsforbindelse mellem Rangstrupsenderen og hjemstedskommunen samt et områdedækkende linksystem på Rangstrupsenderen med henblik på transmission fra vilkårlige positioner i regionen.

Det blev planlagt, at udsendelsesvirksomheden skulle starte i oktober 1983. Der skulle i begyndelsen produceres et aktualitetspræget ugemagasin af 30-60 minutters varighed. Magasinet skulle placeres i weekenden. Der skulle laves entrepris-aftaler med professionelle video- og filmproducenter, og etableres samarbejde med "medieværksteder", ikke-professionelle grupper og personer i regionen. Forsøgsvirksomheden skulle evalueres gennem en følgeforskning, der skulle etableres i samarbejde med Sydjysk Universitetscenter i Esbjerg og Institut for grænseregionsforskning i Aabenraa.

Indstillingen blev behandlet på Radiorådsmødet den 7. juni 1983. Der skete ingen opblødning i fronterne, men de rådsmedlemmer, der af økonomiske grunde var modstandere af forsøget havde ikke indvendinger mod selve forsøgsskitsen. Ved den efterfølgende afstemning vedtog et flertal af Radiorådets medlemmer, at TV-Sydforsøget skulle gennemføres. 13 medlemmer stemte for, 3 imod, mens 6 undlod at stemme.

TV-Syds programvirksomhed det første år

Programproduktionens sammensætning

Foruden det ugentlige magasin Rundt om Rangstrup, der blev sendt helt frem til den 24. juni 1984, har der været sendt to magasinprogrammer med kortere løbetid, samt nogle specialprogrammer. Tirsdagsmagasinet blev sendt første gang den 8. maj 1984 og hver tirsdag fra kl. 19.00 - 19.28 frem til den 19. juni 1984. EF-magasinet "EF'en eller UEF-en" blev sendt tre tirsdage fra kl. 18 - 19, første gang den 22. maj og sidste gang den 5. juni 1984. Desuden blev der sendt et kvarters diskussion mellem tre regionale EF-kandidater om valgresultatet den 19. juni 1984. Specialprogrammerne har foruden optaktsudsendelsen til regional-tv-forsøget omfattet bl.a. fem tegneinstruktionsudsendelser sendt i påsken 1984, samt en direkte udsendelse fra Ribe i anledning af Ribe Rock- og Folk Festival 1984. Den samlede sendetid har været på ca. 39 timer.

Rundt om Rangstrup har på nær en enkelt gang været fuldstændig forproduceret. Tirsdagsmagasinet har været afviklet med direkte studiepræsentation af programmet, men de enkelte indslag har været forproducerede.

Der har været tre hovedtyper af indslagsleverandører til TV-Syds programmer. Der har for det første været TV-Syds egenproduktion, der inkl. enkelte samproduktioner, har udgjort 61% af den samlede sendetid. Dertil kommer entreprisproduktioner, der har udgjort 24% af sendetiden. De sidste 15% har været leveret af seerne, hvoraf halvdelen dog var fra organiserede seere inden for landbrug, fagbevægelse og de politiske partier.

Jeg har undersøgt hvorledes udsendelsesvirksomheden har været sammensat med henblik på emner, medvirkende personer og dækningen af regionens forskellige områder. Endvidere har jeg undersøgt om der var forskelle imellem de forskellige udsendelsesformer og imellem de forskellige producenttyper.

Jeg har opdelt de behandlede emner i fire hovedtyper:

1) Samfundsforhold.

Omfatter: offentlige forhold, erhvervs- og arbejdsmarkedsforhold samt alle under visnings- og uddannelsestemaer.

2) Kulturelle emner.

Omfatter: musiske, dramatiske og andre kunstneriske emner, idræts- og foreningsliv samt historiske emner.

3) Dagliglivsbetonede emner; det enkelte menneske.

Omfatter: Det enkelte menneskes personlige skæbne og vilkår, oplevelser og aktiviteter, samt indslag for og om børn.

4) Andre emner.

Omfatter: aktuelle begivenheder af petit-typen, samt indslag om regional-tv: information, debat m.v.

Opdelingen er rent emnemæssig, hvilket indebærer at måden som emnerne behandles på ikke lader sig aflæse af denne opdeling.

Jeg har opgjort emnefordelingen for den samlede udsendelsesvirksomhed og fordelt på henholdsvis Rundt om Rangstrup og Tirsdagsmagasinet.

Emnefordelingen i TV-Syds udsendelser har derefter haft følgende udseende:

Tabel 1. Emnefordelingen i TV-Syd's udsendelser. Opgjort efter sendetidslængde.

Programform	Samtlige indslag	Rundt om Rangstrup	Tirsdagsmagasinet
Emner	----- fordeling i % -----		
1. Samfundsforhold	40	38	12
2. Kulturelle emner	32	35	16
3. Dagliglivsbetonede emner	17	15	55
4. Andre emner	11	12	17
I alt	100	100	100
	(n=38,9)	(n=26,8)	(n=3,2)

n: sendetid i timer

TV-Syd har brugt 39% af sendetiden på at belyse samfundsforhold. EF-magasinet, programmer og indslag om uddannelsesforhold, samt seerbidrag fra landbrugs- og fagbevægelsesorganisationer har været med til at gøre denne emnekreds til den mest opdyrkede i de første forsøgsår.

De kulturelle emner har der været brugt en trediedel af sendetiden på. Her tæller specielt revyindslag og -transmissioner, produktioner fra musikalske og andre arrangementer, samt i mindre omfang solistindslag i udsendelserne.

De dagliglivsbetonede emner har udfyldt 17% af sendetiden, og har altså ikke domineret TV-Syd's samlede programprofil. Med termene fra TV-Syd's programpolitiske målsætning kan man sige, at TV-Syd har belyst det sociale og det kulturelle liv, og i nogen grad det enkelte menneske. Derimod har man kun i mindre grad beskæftiget sig med organiseret politisk arbejde.

Da søndagsmagasinet Rundt om Rangstrup har udgjort størstedelen af sendetiden viser emnefordeling for dette stort set den samme fordeling som for den samlede udsendelsesvirksomhed.

Tirsdagsmagasinet har derimod en langt skarpere profileret emnefordeling idet hele 55% af sendetiden har været anvendt på det enkelte menneske og dets dagligdag, mens erhvervs- og uddannelsesstof samt musikalske solistindslag i programmerne har præget resten af billedet.

Disse forskellige programprofiler giver sig udslag, når vi ser på fordelingen af medvirkende personer.

Vi opdeler alle medvirkende i tre hovedtyper:

1) Institutions- og organisationsrepræsentanter.

Omfatter: personer, der optræder som valgte tillidsmænd eller i en embedsrolle.

2) Private borgere

Omfatter: personer, der optræder fuldt og helt på egne vegne og i kraft af sig selv.

3) Professionelle aktører.

Omfatter: personer, hvis udsendelsesmedvirken er en udfoldelse af deres profession (f.eks. musikere, kunstnere o.lign.).

Større danseensembler og tilfældige billeder af mennesker ved møder, på gaden eller andre steder, er blevet udeladt ved optællingen.

Vi har herefter fundet at personfordelingen i TV-Syd's udsendelser har været således:

Tabel 2. Personfordelingen i TV-Syd's udsendelser. Opgjort efter antal medvirkende.

Programform		Samtlige indslag	Rundt om Rangstrup	Tirsdags-Magasinet	EF-magasinet
Persontype	Køn	----- Fordeling i % -----			
1. Institutions- og organisationsrepræsentanter	Mænd	23	25	11	39
	Kvinder	4	3	7	12
2. Private borgere	Mænd	39	39	40	28
	Kvinder	22	21	42	13
3. Professionelle aktører	Mænd	8	8	0	5
	Kvinder	4	4	0	3
I alt		100 (n=676)	100 (n=451)	100 (n=71)	100 (n=94)

n: antal medvirkende

I den samlede udsendelsesvirksomhed har 27% af de medvirkende været institutions- og organisationsrepræsentanter, 61% har været private borgere og 12% professionelle optrædende. Denne fordeling viser, at TV-Syd også er kommet ud blandt befolkningen i sine programmer. At befolkningen består af lige mange mænd og

kvinder ville man ikke få indtryk af gennem udsendelserne!

Blandt de private borgere har der været knap dobbelt så mange mænd som kvinder, men blandt institutions- og organisationsrepræsentanterne er der næsten seks gange så mange mænd som kvinder.

Tabellens underopdelinger viser, at der er stor variation med hensyn til TV-Syd's forskellige programtyper.

I Tirsdagsmagasinet har hele 82% af de medvirkende været private borgere. Yderligere bemærkelsesværdigt er det, at kønsfordelingen blandt disse er svagt i kvindernes favør, ligesom der kun er en halv gang flere mandlige eksperter blandt de medvirkende end kvindelige.

Et tredje forhold, som er af vigtig betydning, når man skal vurdere helheden i TV-Syd's udsendelsesvirksomhed, er den geografiske dækning af regionen.

Regionen er derfor blevet opdelt i fire dele, der følger et geografisk mønster.

Vi har opdelt regionen i:

- 1) Den nordvestelige del, der omfatter Ribe amt, på nær Ribe kommune og to nordlige kommuner, der ikke ligger i forsøgsområdet.
- 2) Den sydvestlige del, der omfatter Ribe kommune, samt Vest- og Midtsønderjylland.
- 3) Den sydøstlige del, der omfatter resten af Sønderjyllands amt (Haderslev-Aabenraa-området samt Als).
- 4) Den nordøstlige del, der omfatter den del af Vejle amt, der falder inden for forsøgsområdet. ("Trekantområdet").

En række indslag har emnemæssigt haft en sådan karakter, at det ikke har været muligt at knytte dem til bestemte geografiske dele af regionen, mens andre har beskæftiget sig med større dele af regionen i samme indslag. Disse indslag er blevet placeret under rubrikken "Hele regionen". Endelig har TV-Syd også beskæftiget sig med sydslesvigske forhold, så rubrikken "Sydslesvig" vil også optræde.

Vi har herefter fundet at indslagene i TV-Syd's udsendelser fordeler sig således efter geografisk opdeling:

Tabel 3. Den geografiske fordeling af indslagene i TV-Syd's udsendelser. Opgjort efter varighed.

Programtype	Befolknings- andel	Samtlige indslag		Rundt om Rangstrup		Tirsdags- magasinet	
Område	----- Fordeling i % -----						
1. Nordvest	28	12	19	13	17	22	47
2. Sydvest	13	19	31	20	27	6	13
3. Sydøst	29	25	40	33	45	16	33
4. Nordøst	30	6	10	8	11	3	7
5. Sydslesvig	-	5		3		16	
6. Hele regionen	-	33		23		37	
I alt	(100)	100	(100)	100	(100)	100	(100)
	(i=625.000)	(n = 38,9)		(n = 26,8)		(n=3,2)	

n = sendetid i timer; i = befolkningstal.

En trediedel af den samlede sendetid har det ikke været muligt at stedfæste til en af de fire regionsdele. For programmet Rundt om Rangstrup er det kun 23%, mens det er 27% af Tirsdagsmagasinet sendetid, der ikke har kunnet stedfæstes på én af de fire delregioner.

Indslag fra og om Sydslesvig har udgjort 5% af den samlede sendetid, men i Tirsdagsmagasinet har hele 16% af sendetiden omhandlet forhold blandt danske syd for grænsen.

Ser vi på, hvorledes de stedsplacerede indslag har fordelt sig, så viser det sig, at 40% af den samlede sendetid blandt disse er placeret i det sydøstlige område, 31% er placeret i den sydvestlige del, 19% er placeret i den nordvestlige del mens de

sidste 10% er placeret i den nordøstlige del. Der er altså tale om en utvetydig skævtrækning i retning af regionens sydlige del.

I Tirsdagsmagasinet er dækningen af de sydlige områder dog tilnærmelsesvis i overensstemmelse med de pågældende områders befolkningsandele, idet kun 13% af indslagstiden har været anvendt i den sydvestlige del af regionen og kun 33% i den sydøstlige, men der er i den nordlige del en kraftig overvægtning af den vestlige del på bekostning af den østlige.

Det må tages i betragtning, når skævheden i sendetidens fordeling på de geografiske områder skal vurderes, at der forud for oprettelsen af TV-Syd fremkom et massivt ønske fra sønderjydske side om at få forsøget placeret i denne landsdel.

Endvidere er det en generel erfaring, at de dele af et sendeområde, der ligger nærmest tv-stationen vil blive bedst tilgodeset med hensyn til dækning. Den forholdsvis kraftige dækning af det sydvestlige område modsiger ikke dette. Den skyldes at en del indslag fra dette område var væsentlig længere end indslag i TV-Syd normalt har været.

Det samlede billede er altså at den sydlige del af regionen har fået den mest omfattende dækning, og den sydvestlige har fået en forholdsvis bedre dækning end den sydøstlige. Den nordlige del har fået den mindste dækning, og den nordøstlige del er blevet mest forsømt.

Rundt om Rangstrup.

Rundt om Rangstrup - Billeder fra Syd- og Sønderjylland har været TV-Syd's gennemgående magasinprogram i hele det første forsøgsår. Programmet har været kalejdoskopisk i opbygning. Vægten har været lagt på aktuel reportagejournalistik, men om egentlig nyhedsjournalistik har der ikke været tale.

Magasinet har altså været gennemført som fastlagt i formålsbeskrivelsen. Udover TV-Syd's egenproduktion, der har udgjort 55% af programmets sendetid, så har entreprisproduktioner udgjort 25% og bidrag fra seerne (amatørvideogrammer) har lagt beslag på de sidste 20% af sendetiden i Rundt om Rangstrup.

TV-Syd's egenproduktion har omfattet dels billedkavalkaden "Set i Syd", dels større reportageindslag eller interviewbaserede indslag.

"Set i Syd" var en billedkavalkade med aktuelle småbegivenheder. Af og til blev der dog også bragt nogle emnemæssigt lidt mere omfattende ting, som f.eks. et interview med Carl Henning Pedersen om udsmykningen af Ribe Domkirke eller et dobbeltinterview om en offentlig høring om forureningen af Ho Bugt ved Esbjerg. De fleste indslag har dog haft karakter af "petit"-emner.

De længere journalistiske indslag kan opdeles i to dele. Den første omfatter perioden fra udsendelsesstarten frem til ca. 1. februar 1984. Derefter følger et kort mellemstykke i begyndelsen af februar. Anden del omfatter resten af foråret frem til starten på Tirsdagsmagasinet den 8. maj 1984.

I den første fase har vægten været lagt på de lidt længere features. Featureindslagene har omfattet historisk-kulturelle emner (det tyske mindretals årsmøde, amatøropera, Nydamsbåden), uddannelsesindslag og nogle indslag om kendte sportsfolk i regionen.

Mellemspillet i den journalistiske egenproduktion var to programmer om de unges uddannelsesvalgmuligheder efter folkeskolens afslutning. Programmerne, der blev bragt i begyndelsen af februar 1984 gav information om uddannelsesmuligheder, belyste adgangs- og beskæftigelsesmuligheder, og interviewede en række unge om deres trængsler i uddannelsessystemet og om deres erfaringer med at komme i uddannelse. I programmet blev der specielt lagt vægt på at belyse vilkårene for piger, der valgte at gå ind i traditionelle mandefag.

I den anden fase, dvs. resten af foråret 1984 frem til starten på Tirsdagsmagasinet, ændrede den journalistiske egenproduktion noget karakter.

Der skete en kraftig opprioritering af den aktuelle journalistik, og der blev eksperimenteret med såvel de emnemæssige muligheder som de journalistiske teknikker og udtryksformer.

Der var såvel informative reportager som konfliktorienterede indslag. F.eks. en

strid i Billund om hvorvidt byens store virksomhed skulle kunne købe sig indflydelse på placeringen af en kommunal svømmehal, eller en sag om en påstået sortlistning af arbejdsløse havnearbejdere i Aabenraa. Den blev belyst som en del af en længere reportage om eftervirkningerne af havnearbejderstrejkerne i foråret 1983.

De feature-prægede indslag handlede i denne periode om aktive mennesker: en række mennesker i regionen, der dyrkede konkurrenceidræt for at overvinde deres handicaps, unges fritidsaktiviteter, aktive ældre, idrætsfolk, der var aktive i fredsbevægelsen.

Indslagene i den anden fase går tættere på problemerne i regionen, uden dog at gå ind i en nyhedsproduktion. Der er snarere tale om en baggrundsorienterende journalistik. Samtidig sker der en anden væsentlig forandring i den anden fase. Hvor der i første fase blev benyttet mange kendte personer fra regionen, benyttes der flest ukendte personer i anden fase.

Helhedsindtrykket af den journalistiske egenproduktion er derfor, at den aktuelle journalistik styrkes fra første til anden fase, og at den person-orienterede featurejournalistik bliver mere innovativ i emnevalget.

Entrepriseproduktionerne.

Ved produktionen af Rundt om Rangstrup har der været samarbejdet med forskellige entreprisproducenter.

Saga Video har i samarbejde med Simon Rosenbaum fra Fredericia Teater lavet en serie små revy-sketches med en satirisk behandling af typiske emner fra forskellige dele af regionen.

To af de regionale videoselskaber er ejet af regionens mest læst dagblade.

Video Vest ejes af dagbladet Vestkysten i Esbjerg. Før samarbejdet med TV-Syd har det produceret reklame- og demonstrationsfilm. JTV er et nystiftet selskab, der ejes af Jydske Tidende i Kolding. Det er blevet etableret på foranledning af regional-tv-forsøget. Det er en fjernsynshistorisk nydannelse i Danmark og medie-

politisk et spændende eksperiment. Vi har dog endnu ikke set, hvad et sådant samarbejde for alvor kan byde på. De pågældende selskabers manglende erfaringer med tv-produktion har været en tungtvejende årsag til dette.

Det tredje selskab Freelance Film er hjemmehørende i Aabenraa. Det er et filmproduktionsselskab, der ikke har arbejdet med videomediet før regional-tv-forsøget startede. Endelig har det fagbevægelsesjede selskab, BIS, leveret en enkelt produktion på kontraktbasis til TV-Syd.

JTV forsøgte først at lave indslag, hvor billedsiden var det vigtigste, men har vendt sig mod produktioner, hvor de kan udnytte deres force: deres journalistiske kunnen.

Video Vest har fortrinsvis produceret informativt prægede indslag om erhvervs- og samfundsforhold.

Freelance Film har fortrinsvis produceret længere features. Det har været regionalt forankrede emner (en efterskole, det fremskudte dige, arbejdet i et lille familiecirrus, holdnings- og udtryksforskelle nord og syd for grænsen, erindrings-samtaler). Freelance Films produktioner har adskilt sig fra de øvrige ved en større beherskelse af billedmediet, og ved et valg af emner, der vanskeligere lader sig bearbejde i den (tempofyldte) journalistiske arbejdsrytme.

BIS's ene produktion var en godt halvtime lang udsendelse om og med en kvinde, der var blevet hjerneskadet efter års arbejde på en lerpottfabrik. Denne produktion havde såvel form som indholdsmæssigt kvaliteter, der adskiller den fra de øvrige entrepriseproduktioner. Det at sådan en udsendelse ikke for længst har fundet vej til landsprogrammet viser, at regionaliseringen af fjernsynet ikke er løst med etableringen af mindre enheder rundt om i landet. Forbindelseslinierne fra enkelt-delene tilbage til helheden må også sikres.

Den utvetydige forskel mellem de produktioner, der har været leveret fra de forskellige entrepriselskaber, skyldes bl.a. at der ikke fra TV-Syd's side har været foretaget en styring med hensyn til emnevalg. Derimod har det været et krav at indslagene skulle redigeres så stramt som emnerne tillod. At initiativet har været overladt til producenterne indebærer at entrepriseproduktionerne afspejler hvad

disse på indeværende tidspunkt formår at lave.

De regionale entrepriseproducenters produktioner bekræfter allerede nu, at det er muligt at basere en mindre del af regional-tv-produktionen på udsendelser fra sådanne selskaber. Freelance Films produktion viser endvidere, at det også er muligt at finde kilder til TV-produktioner uden for de eksisterende medieproducenters rækker.

Seerbidrag

Præsentationen af amatørvideogrammer er en af hovedhjørnestenene i regional-tv-eksperimentet. Formålet er at give ikke-professionelle produktionsmiljøer og enkeltpersoner lejlighed til at få deres produktioner fremvist gennem tv-mediet for at gøre tv-produktion til et anliggende for flere end de professionelle.

Det vil være interessant at se om der ved forsøgsperiodens udløb kan konstateres en virkning på udviklingen i videoproduktionsmiljøerne i regionen forårsaget af regional-tv's tilbud om at være distributionskanal for amatørvideogrammer.

Blandt amatørproducenterne er to organisationer trådt frem. Det drejer sig om Agro Video, der er dannet af personer fra landbrugsskoler og landbrugsorganisationerne. Endvidere har fagbevægelsens beskæftigelsesinitiativ i Sønderjylland også produceret amatørvideo til TV-Syd. I begge tilfælde har der været tale om produktioner, der har haft til formål at belyse særlige problemstillinger som de pågældende grupper har ønsket bragt frem i den offentlige debat. For Agro Video har det været ønsket om at belyse landbrugets forhold, der har været tilskyndelsen til at producere video, for BIS har det været ønsket om at udbrede kendskabet til risikoen for at pådrage sig hjerneskader forårsaget af organiske opløsningsmidler, der i første omgang har været drivkraften.

Fra "græsrodderne" er der så at sige ikke kommet noget: En gruppe elever fra Kolding Højskole har produceret et indslag om havnearbejde, og arrangørerne af en musikfestival har lavet et indslag, hvor de forsvarede deres princip om gratis entré. Det er alt.

Den store gruppe af seervideogrammer har været skildringer af forskellige begivenheder, der har fundet sted i regionen, og som de pågældende videoamatører har syntes burde komme til hele befolkningens kundskab. Det har været indslag lige fra en stort sammensat reportage fra Ringridderfesten i Sønderborg i 1983 til små billedglimt fra et karnevalsoptog i Tønder.

Amatørproduktionen er løfterig, men den har endnu ikke demonstreret, hvad der må kunne forventes inden for denne genre.

Rundt om Rangstrup som programform.

Rundt om Rangstrup har været et sammensat program, ikke blot emnemæssigt og med hensyn til hvem der har produceret programmets indslag. Selve præsentationen af programmet har også været underkastet en udvikling.

De første programmer blev præsenteret uden oversigt og indledende introduktion. Man benyttede alene grafiske forskilte til at adskille de forskellige programpunkter.

Senere blev studieværtspræsentationen taget i anvendelse. Denne præsentationsform blev hurtigt indarbejdet, således at programmets stil blev lagt fast. Redaktionelt og emnemæssigt lykkedes det imidlertid ikke at finde en fast form for Rundt om Rangstrup i det første forsøgsår. Programmet udviklede sig fra et programkoncept, hvor overvejende egenproduktion blandedes med entrepris- og amatørproduktioner til et programkoncept, hvor der veksledes mellem grupper af programmer, der hovedsagelig var egenproducerede og programmer, der var sammensat af udefrakommende bidrag.

Denne inkonsistente rytme i programlægningen har givetvis været den væsentligste årsag til at indtrykket af Rundt om Rangstrup som programform er noget diffust.

Forklaringen på, at det ikke er lykkedes at finde en brugbar form for programmet er at udsendelsesvirksomheden blev påbegyndt inden teknikken var blevet færdigt opbygget. Det bevirkede for det første, at der ikke var produceret en vis buffermængde af forproducerede indslag da udsendelsesvirksomheden begyndte. For det

andet indebar det en vanskeligere produktionsgang i begyndelsen, således at der heller ikke var noget produktionsmæssigt overskud efter at sendevirksomheden var sat igang. Denne kroniske mangelsituation der var fremkaldt af ønsket om hurtigst muligt at betjene regionens seere med regional-tv, har været den væsentligste årsag til at det ikke lykkedes at få programmets form bragt på plads. En sidste og afgørende årsag til at Rundt om Rangstrup forblev ufuldendt var, at TV-Syd, da man ressourcemæssigt atter var på højde med situationen gik igang med eksperimentet med at lave Tirsdagsmagasinet, hvortil alle faste ressourcer blev afsat.

Tirsdagsmagasinet

Da TV-Syd tog den nye sendetid tirsdag aften i brug den 8. maj 1984, blev det samtidig anledning til at afprøve en ny programform. Programmet bestod udelukkende af egenproducerede indslag og det blev afviklet direkte fra studiet med de tre programmedarbejdere som skiftende studieværter. De fleste indslag var forproducerede, men enkelte mindre ting blev gennemført i studiet. Redaktionelt skete der også en mindre ændring, idet der blev ansat en redaktionssekretær til at koordinere det redaktionelle arbejde med produktionen af magasinet.

De redaktionelle intentioner med programmet var fortsat at lave et aktualitetspræget program, der ikke skulle lave egentlig nyhedsproduktion. Der blev imidlertid satset på at give programmet en tematisk mere sammenhængende form. Målsætningen for programmet blev at det skulle afspejle livet i regionen gennem enkeltmenneskers oplevelser.

Programmet har derfor koncentreret sig om den stoftype, der kaldes for 'human interest', og programmet kunne karakteriseres som en form for et fjernsynsugeblad. Det kan man gøre sig negative betragtninger omkring, men det er der ingen grund til i den form genren har været dyrket i Tirsdagsmagasinet.

De enkelte indslag er gået tæt på livet som det leves blandt mennesker i regionen. Nogle indslag er gået endda meget tæt på enkelte menneskers dybt personlige forhold, andre har holdt sig på et par skridts distance, og har omhandlet de pågældende menneskers omverdensforhold. Det karakteristiske for emnebehandlingen er, at Tirsdagsmagasinet ikke har forsøgt at gøre de medvirkende personer til

noget særligt i kraft af deres medvirken i programmet. I mange tilfælde er de medvirkende endda blevet fastholdt i mere eller mindre anonymitet.

Tirsdagsmagasinet har altså dyrket 'human interest'-genren uden at forfalde til at efterligne sensationsbladene og visse dele af ugepressens uskik med at blæse historier op på bekostning af de personer de omhandler.

Tirsdagsmagasinet har været sammensat af fire gennemgående elementer. 1) En række store dybdeborende indslag, 2) en række korte indslag om kuriøse ting og sager, 3) små indslag i studiet, fortrinsvis amatørmusikere, samt 4) studieværtens præsentation af de enkelte indslag.

Disse indslag har omfattet emner som selvmord, fattigdom, handicapridning, venskabsklubber for enlige, piger på efterskoleskib, døden, skattely for danskere i Sydslesvig, overtro og dansksindetheden i Sydslesvig.

Endvidere har der været nogle små indslag af illustrativ karakter, samt solistindslag med nogle af regionens amatørmusikere. De har haft pausefunktioner, men de har dog udover musikalske indslags kvalitet i sig selv også den funktion at vise seerne at der også findes dygtige sangere og musikere i deres egen region.

Med Tirsdagsmagasinet har TV-Syd fået afprøvet en programform, som det er muligt at arbejde videre med.

Man kan dog frygte, at der på længere sigt kan opstå en konflikt mellem emnevalget, med den seriøsitet og koncentration hos seerne dette lægger op til, og sendetidspunktet, der ikke kan formodes at give baggrund for en interesse for alvorlige og krævende emner. Om denne konflikt vil resultere i at Tirsdagsmagasinet drejes i retning af det lette og uforpligtende stof vil tiden vise.

EF-magasinet.

TV-Syd sendte i maj og juni måned 1984 tre programmer om EF-valget set fra regionens synsvinkel. Programmerne optog endvidere hvad der var indkommet fra seerne af amatørvideogrammer i anledning af EF-valget. Det var blevet til i alt 15

indslag, stort set fra partier, der havde opstillet kandidater til valget.

TV-Syd havde i foråret 1984 forsøgt at få godkendt et formelt sæt regler for en dækning af EF-valget, herunder med faste regler for partiernes medvirken. Et forslag herom til Radiorådet blev imidlertid trukket tilbage efter at have mødt udbredt modstand i rådet. EF-magasinet er derfor produceret inden for de generelle rammer for TV-Syd forsøget.

TV-Syd ansatte en freelance-redaktion til at gennemføre projektet med at producere de tre udsendelser. Den bestod af to programmedarbejdere, en producer, samt en researcher. Programmerne var sammensat af journalistiske indslag, og små satiriske spots.

I alt var sendetiden fordelt således, at de journalistiske indslag udgjorde 56% af sendetiden i de tre udsendelser. De satiriske indslag lagde beslag på 5% og partivalgfilmene udgjorde de sidste 39%.

De journalistiske emner har dækket EF-valgtemaer, som var interessante set ud fra en regional synsvinkel. Der kan nævnes eksportchaufførernes grænseovergangsproblemer, forureningen af Flensborg Fjord, konsekvenser af mælkeproduktionens nedskæring og tilskudsmuligheder fra EF til regionens erhvervsliv.

Den journalistiske dækning omfattede også partiernes valgkamp op til EF-valget, som blev dækket i korte reportagefilm, hyppigt garneret med diskussioner mellem politiske modstandere.

Såvel gennem redigeringen af programmet som gennem den journalistiske indsats er der gjort store bestræbelser for at udsendelserne skulle virke afvekslende og morsomme. Fælles for udsendelserne var en meget hurtig klipperytme. Endvidere var flere indslag klippet op i mindre dele, således at indslagene var fordelt hen igennem programmerne. Yderligere var der suppleret med nogle journalistiske emner, som mest tjente underholdningsformål (f.eks. et indslag om den konservative EF-kandidat Frode Kristoffersens valgturne: "Esbjerg rundt på 80 minutter").

Det underholdende islæt blev suppleret med de små satiriske indslag, der blev

indklippet i udsendelserne som løbende "kommentarer" til de journalistiske emner.

Otte af de opstillede partier til valget havde indsendt fra ét til tre indslag. Endvidere havde Bund Deutscher Nordschleswiger indsendt et bidrag. Der blev bragt i alt 66 minutters indslag fra partierne. To partier fik bragt hver tre film, der i varighed udgjorde hhv. 19% og 16% af partisendetiden. Det var Venstre og Det konservative Folkeparti. Tre partier fik bragt hver to film, der i varighed udgjorde hhv. 18% (Folkebevægelsen mod EF), 13% (Kristeligt Folkeparti) og 9% (Socialdemokratiet) af partisendetiden. Resten af partierne havde kun indsendt ét bidrag. De udgjorde de resterende hhv. 11% (Socialistisk Folkeparti), 10% (BDN) og 4% (Det radikale Venstre).

Partifilmene var meget forskellige både med hensyn til teknisk kvalitet og kvalitet i indhold og præsentation. Teknisk spændte de fra professionelt producerede film af høj kvalitet til film produceret på primitiv teknik og behæftet med væsentlige mangler. Indholdsmæssigt beskæftigede filmene sig med generelle valgkamptemaer, der som hovedregel blev belyst fra en regional synsvinkel, og synspunkter, der var specielle for regionen. Præsentationsmæssigt var der ikke megen fornyelse at spore. Enkelte film skilte sig ud ved en højere professionel standard og, set fra en kommunikationsmæssig synsvinkel, større opfindsomhed, givetvis foranlediget af den tv-mæssige ekspertise, der var samlet hos de kandidater, der var involveret i produktionen.

Ekspérimentet med at lade partierne få lejlighed til at indsende film til valgprogrammer stilet til en region har vist, at interessen for denne kommunikationskanal er stor. Den har imidlertid også vist, at kommunikationsivrighed og -muligheder er forskellig fordelt.

Nogle partier har udnyttet deres ressourcer bedre end andre, og det er ikke de partier, der har købt sig til det hele, der har fået det bedste resultat. Eget arbejde har haft stor værdi ved disse produktioner.

EF-magasinet har vist, at det kan lade sig gøre at lave en valgkampdækning i tv udfra en regional synsvinkel. Man kan imidlertid ikke overføre EF-magasinet som programform til f.eks. amts- og kommunevalg. Skulle man dække sådanne valg ville

det kræve en langt mere nuanceret og specificeret journalistisk dækning, der havde øje for såvel forskelle imellem partier med de samme overordnede synspunkter og forskelle mellem de forskellige amter og kommuner i regionen med hensyn til hvilke problemstillinger, der står i centrum.

Disse krav ville også kunne indløses, men det ville givetvis kræve flere ressourcer at sætte ind og længere tid til planlægningen end der var til rådighed for produktionen af EF-magasinet.

Sammenfatning.

TV-Syd har i det første forsøgsår eksperimenteret meget med programformer og journalistiske udtryksmuligheder. De fleste teknikker og emnekredse har været afprøvet. Det har givet redaktionen nogle værdifulde erfaringer at bygge videre på.

Eksperimenterne i det første år har imidlertid også efterladt en vis usikkerhed om hvad regional-tv er. Rundt om Rangstrup nåede aldrig frem til et programkoncept, som blev anvendt igennem længere tid, og som fik demonstreret dets bæredygtighed. Derimod beviste Tirsdagsmagasinet sin bæredygtighed, vel nok fordi der var anlagt en begrænset, men præcis forestilling om hvad programmet skulle indeholde.

Det er mit indtryk, at TV-Syd i det kommende forsøgsår vil stræbe efter at opbygge en programflade som seerne kan opfatte som fast markeret. Specielt fordi TV-Syd har været henvist til at indarbejde nye seervaner uden for den almindelige sendetid for Danmarks Radios landsprogrammer, er det af betydning at seerne kan finde TV-Syd's udsendelser og vide hvilke programmer der vil blive budt på uden at de på forhånd skal gøre en større indsats for at orientere sig i programvirksomheden.

Det vil vise sig om der i det kommende år bliver tegnet en profil af regional-tv, både med hensyn til programpolitik og med hensyn til sendevirksomhed, der kan danne forestillinger om, hvorledes et permanent regional-tv kunne komme til at se ud.

Modtagelsen af tv-syd i regionen

I det første forsøgsår har der været gennemført fire seerundersøgelser vedrørende modtagelsen af TV-Syds udsendelser. Undersøgelserne blev gennemført hhv. den 13. november 1983, den 5. december 1983, den 2. april 1984 og den 29. maj 1984.

Ved undersøgelserne er der først og fremmest blevet målt, hvor mange der så TV-Syd på undersøgelsesdagene og evt. dagen forud for denne. Endvidere har seernes tilfredshed med udsendelserne indgået som bestanddel af alle undersøgelser. Endelig er en række specielle spørgsmål blevet belyst ved de forskellige undersøgelser. Der har været tale om bl.a. tilfredshed med sendetidspunkt og sammenligning af programformer.

Alle undersøgelser har været gennemført som telefonrundspørger blandt et tilfældigt udsnit af regionens befolkning.

Seertal ved de gennemførte undersøgelser.

De gennemførte målinger har tre gange omfattet søndagsmagasinet Rundt om Rangstrup. Første gang blev seertallet målt efter en sendeperiode på tre uger, sidste gang var ca. en måned før tirsdag aften blev taget i anvendelse som det foretrukne sendetidspunkt. Det giver basis for et skøn over langtidsmulighederne for et sendetidspunkt tidligt om eftermiddagen søndag.

Med hensyn til målingerne på de øvrige programtyper kan der ikke skønnes om langtidsmulighederne i forhold til seerne, idet der kun er målt på en enkelt udsendelsesdag.

Tabel 4. Målte seertal til TV-Syds udsendelser

Udsendelse	Rundt om Rangstrup	Tirsdays- magasinet	EF-maga- sinet
Udsendelsesdag	----- seertal i % -----		
13. nov. 1983	8	-	-
4. dec. 1983	10	-	-
4. + 5. dec. 1983	15	-	-
1. apr. 1984	13	-	-
1. + 2. apr. 1984	18	-	-
27. maj 1984	-	-	2
29. maj 1984	-	28	13

Rundt om Rangstrup har haft en vækst i antallet af seere om søndagen fra 8% til 13% målt over perioden fra 13. november 1983 til 1. april 1984. Dvs. at seertallet til søndagsudsendelserne i hele perioden har ligget over det niveau som har kunnet forventes for TV-udsendelser placeret på dette sendetidspunkt.³ En vækst i seertallet på kun tre procent fra december til april gør det heller ikke særlig sandsynligt, at der vil kunne ske en afgørende ændring i seermønstret på dette tidspunkt.

Rundt om Rangstrup har endvidere været genudsendt om mandagen. Når gengange-re til udsendelser såvel søndag som mandag kun medtælles én gang, så kan vi finde det samlede seertal til Rundt om Rangstrup hhv. i december og april måned. Det har været på hhv. 15% og 18%. Genudsendelserne har altså givet flere seere lejlighed til at se programmerne, men igen må vi sige at den lave vækst i seertallet fra december til april indikerer, at seertallet har nået et formentlig blivende niveau.

Vi kan se, at flytningen af sendetidspunktet til tirsdag aften medfører, at seertallet stiger til 28%.

EF-magasinet havde imidlertid kun et seertal på 13%, da det blev sendt kl. 18-19.

Det svarer til hvad der er normalt på dette tidspunkt af dagen. Det lave seertal den 27. maj 1984, hvor der blev sendt en genudsendelse af det foregående EF-magasin taler for sig selv.

Aftensendetiden synes at have faldet i seernes smag og efteråret 1984 vil givetvis bringe flere seere til regional-tv, da interessen for tv normalt er lav i den lyse tid af året.

Efter tre ugers sendetid var kendskabet til TV-Syd til stede hos 75% af befolkningen. Den 5. december erklærede 87% at de vidste, hvad TV-Syd var.

Der var mange, men dog knap så mange, der havde set TV-Syd. Den 13. november 1983 var der 42% af de adspurgte, der havde set TV-Syd. Denne andel voksede til 65% den 29. maj.

Med hensyn til seernes tilfredshed med programmerne har denne været meget konstant.

Tabel 5. Seernes vurdering af TV-Syds udsendelser.

Undersøgelsesdag	13. nov. 1983	5. dec. 1983	2. apr. 1984	29. maj 1984
Vurderingstype	----- Fordeling i % -----			
Tilfredse seere	77	83	66	77
Neutrale seere	14	7	24	21
Ikke-tilfredse seere	9	10	10	2
I alt	100	100	100	100

Anm. Procentfordelingen er foretaget på basis af de personer, der ved hver undersøgelse har afgivet en vurdering.

Andelen af tilfredse seere var størst i december måned og mindst i april. Andelen af ikke-tilfredse seere er på det nærmeste forsvundet i maj 1984. Det kan skyldes,

at disse seere nu er holdt op med at tænde for TV-Syd, eller at Tirsdagsmagasinet har fænget bredere end Rundt om Rangstrup formåede. Da seernes vurdering er afgivet ud fra deres totale kendskab til TV-Syds udsendelser kan man ikke bruge tilkendegivelserne som udtryk for vurderingen af enkelte udsendelser, udsendelsestyper, programeksperimenter eller lignende.

Pånær et vist desengagement i april måned 1984 har seernes tilfredshed med udsendelserne altså været stor.

Vi har blandt de seere, der kendte begge programmer undersøgt om de foretrak Rundt om Rangstrup fremfor Tirsdagsmagasinet. Ved undersøgelsen den 29. maj fremgik det, at kun 4% foretrak Rundt om Rangstrup, mens 44% foretrak Tirsdagsmagasinet. Der var 37%, der ikke syntes bedre om det ene program frem for det andet og 17% kunne ikke tage stilling.

Det er altså ikke nogen indlysende ting at vurdere programmer, men blandt de seere, der turde vove springet var tilkendegivelserne ganske klare. Tirsdagsmagasinet falder bedst i seernes smag. Når seerne er så tilbageholdende med at tage stilling kan da naturligvis også skyldes, at Rundt om Rangstrup har haft nogle kvaliteter, som Tirsdagsmagasinet ikke har videreført, idet dette program jo kun behandlede en begrænset emnekreds.

TV-Syds sendetid.

På grund af regional-tv-programmernes placering uden for de normale fjernsyns-sendetider for Danmarks Radio, har seernes stillingtagen til TV-Syds sendetids-punkter også indgået i de gennemførte undersøgelser.

Ved undersøgelserne i november og december 1983 erklærede godt halvdelen af de adspurgte (56-58%) at sendetidspunktet søndag kl. 13-14 var dårligt. Ca. en tredjedel (30-33%) fandt sendetidspunktet i orden. Resten kunne ikke tage stilling.

Adspurgt om hvor programmet skulle placeres, hvis det skulle flyttes erklærede mellem 21 og 29% af de adspurgte sig for et tidspunkt efter kl. 20 om hverdagen. Mellem 25 og 31% erklærede sig for et tidspunkt mellem kl. 15 og 18 søndag

eftermiddag. Mellem 16 og 28% ved de to undersøgelser i efteråret 1983 erklærede sig for et tidspunkt inden TV-Avisen om hverdagen. Resten havde andre ønsker.

Efter sendetidsomlægningen i maj spurgte vi om seerne nu var mere tilfredse med det nye sendetidspunkt end med det gamle. 65% af de adspurgte erklærede, at sendetidspunktet om tirsdagen var bedre end sendetidspunktet om søndagen, mens 12% ikke syntes at det nye sendetidspunkt var bedre end det gamle. Knap en fjerdedel, 23% kunne ikke bedømme forskellen.

Seernes utilfredshed med det oprindelige sendetidspunkt om søndagen kan altså ikke betvivles. Det er også utvetydigt at seerne foretrækker at regional-tv indrettes på deres indarbejdede seervaner, frem for at de skal omlægge deres seervaner for at kunne se det. Imidlertid kan man se, at selvom kun en mindre del af seerne har fået det som de ville have det, så synes hovedparten dog, at der er sket en forbedring af sendetiden efter at tirsdag aften forud for TV-Avisen er blevet TV-Syd's foretrukne sendetidspunkt.

Afslutning

Det har ikke skortet på pressedækningen af TV-Syd i det første leveår. Nyheder om TV-Syd har været forsidestof i den sønderjyske presse. Aviserne i Vejle amt har dog været mere tilbageholdende. Men ét er at TV-Syd har haft mediernes bevågenhed. Hvordan har TV-Syd selv placeret sig i det regionale medie billede?

Der er næppe tvivl om at TV-Syd kun sporadisk har været i samklang med de øvrige medier hvad emnevalget angår. Det billede man får af regionen ved at se på TV-Syd ligner ikke meget det man får ved at lytte til regionalradioerne eller læse de lokale aviser. Den væsentlige forskel ligger i indstillingen til nyhedskriteriet og i emnevalget. TV-Syd bringer ikke nyheder og når nyhedsbetonede emner behandles sker det i form af baggrundsorienteringer, hvor den journalistiske tilgangsvinkel ikke er at interviewe de "officielle" personer, men derimod at belyse en begivenhed ved hjælp af såkaldt almindelige mennesker. På denne måde kan TV-Syd's nuværende rolle i regionen på ingen måde sammenlignes med en miniatureudgave af konstellationen TV-Avisen - Radioavisen - dagspressen. TV-Syd er et supplement til

de øvrige medier. Det leverer fortrinsvis en type medieoplevelser, som de øvrige medier er afskåret fra at give, fordi de ikke kan arbejde i billeder. Til gengæld leverer disse medier så andre ting, som også kan have værdi: en løbende information og debat om det lokale samfunds begivenheder og problemer.

Denne programpolitik kan give vanskeligheder. Fra de lokale politikere begynder der at lyde toner som: TV-Syd mangler nærhed og aktualitet, man har ikke haft fingeren på pulsen.

Seernes dom vil sikkert ikke være nær så hård, for seerne har ikke det samme kære forhold til politik som politikere har. På den anden side interesserer man sig for nyheder - ikke mindst lokale nyheder.

Der har imidlertid heller ikke været så mange der har set TV-Syd, og det har været en afgørende årsag til at det endnu ikke er blevet belyst hvad seerne mener om de enkelte dele af TV-Syd's programpolitik. De lovende seertal til TV-Syd's aftenmagasin om tirsdagen har ændret ved denne situation, så der nu skulle være mulighed for at få et nuanceret billede af seernes stillingtagen til TV-Syd.

Den 11. september 1984 begyndte TV-Syd atter at sende efter sommerferien. Historien fortsætter.

Noter

1. Referat af Radorådsmødet den 30.11.1982, p. 465.
2. Rapport om igangsættelse af Regional-TV-forsøget. Danmarks Radio: 1982-05-09.
3. Der er redegjort udførligt for begrundelsen for dette synspunkt i Carsten Hansen, TV-Syd's seertal, sendetid og popularitet. Arbejdsrapport nr. 22. Aabenraa: Institut for grænseregionsforskning, 1984, ss ff.

Carsten Hansen er ansat på Institut for Grænseregionsforskning, hvor han varetager følgeforskning af TV-Syd.

NÆRRADIO - UDFORSKNING AF ET ALTERNATIV

Af Ole Prehn

Mens det i de fleste lande med borgerligt-demokratisk tilsnit er et hævdevundet princip, at retten til at kommunikere hører under de fundamentale menneskerettigheder, er det først de senere år, at dette princip er blevet gjort gældende i forhold til de elektroniske medier. Organiseringen af disse har hidtil hvilet på økonomisk og politisk betingede vilkår, som har fremmet medie-monopolernes og envejskommunikationens dominans hinsides de demokratiske princippers egalitære visioner.

En række bestræbelser, som de fx finder udtryk i den såkaldte MacBride-rapport (Many Voices - One World), går derfor ud på at realisere dette princip om alle muligheder for at indhente og afgive information - dvs. kommunikere på lige fod og ligeværdigt. I sin bog "Technologies of Freedom" (1983) fremhæver Ithiel de Sola Pool, at den største forhindring i dette projekt er inadækvate mediepolitiske og telekommunikationspolitiske reguleringstiltag, som i bestræbelsen for at forhindre altdominerende monopoldannelser, har gjort en frigørende og demokratiserende brug af de nye medier umulig.

De Sola Pool ligger på denne måde i en vis forstand på linje med de strømninger, som i slutningen af 1960-erne ytrede stor tiltro til de nye elektroniske mediers demokratiserende og politiserende muligheder.

Troen på de nye muligheder havde to udgangspunkter: for det første praktiske tiltag i USA og Canada, hvor henholdsvis initiativgrupper og institutioner forsøgte at skabe alternativer til de eksisterende medier enten som lokale, græsrodsradioer eller som sociale eksperimenter, hvor de mest kendte er det canadiske filminstituts "Challenge for Change". Og for det andet i en europæisk sammenhæng mere teoretiske overvejelser bl.a. med baggrund i Brechts radioteori, hvis diktum jo er, at alle modtagere samtidig kan og bør være afsendere. Mest markant kom disse synspunkter til orde i Hans Magnus Enzensbergers "Byggesæt til en medieteorie" fra 1970, hvori der specielt blev gjort op med venstrefløjens påståede mediepuritanisme ud fra en tro på de elektroniske mediers mobiliserende og politiserende kraft. Inspirationen fra Nordamerika kombineret med det mediepolitiske tidehverv i